

Sygn. akt I USK 23/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania J. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Łodzi
o zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne, zwrot świadczeń nienależnie
pobranych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 listopada 2022 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od postanowienia Sądu Okręgowego - Sądu
Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi
z dnia 7 lipca 2021 r., sygn. akt VIII Uz 32/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi, wyrokiem z dnia 7 lipca 2021 r., oddalił zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 1 kwietnia 2021 r., odrzucającego odwołanie J. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddział w Łodzi z dnia 21 lutego 2020 r. o zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne oraz zwrot świadczeń nienależnie pobranych.

W ocenie Sądu Okręgowego, doręczenie ubezpieczonemu zaskarżonej decyzji nastąpiło w dniu 26 lutego 2020 r., zaś odwołanie (złożone przez fachowego

pełnomocnika ustanowionego z urzędu) złożono dopiero w dniu 28 lipca 2020 r., to jest po upływie terminu określonego w art. 477⁹ § 1 k.p.c.

Jednocześnie Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, zgodnie z którym miesięczny termin do wniesienia odwołania - liczony od daty doręczenia decyzji - upłynął w dniu 26 marca 2020 r., czyli przed wejściem w życie art. 15zzs ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 2095), co nastąpiło w dniu 31 marca 2020 r. W tym zakresie Sąd Okręgowy podzielił pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 14 października 2020 r., I UZ 11/20 (LEX nr 3090020) oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażony w postanowieniu z dnia 7 października 2020 r., II OZ 725/20 (LEX nr 3096535).

Wykładnia przeciwna, zgodnie z którą skutek wynikający z wprowadzonej art. 15zzs normy prawnej nastąpił z mocy prawa od dnia 14 marca 2020 r., czyli od daty wprowadzenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, jest natomiast sprzeczna z regułami określającymi kryteria obowiązywania aktów normatywnych oraz zawartych w nich przepisów prawnych, tzw. regułami walidacyjnymi.

W dalszej części Sąd Okręgowy uznał, że wniesione odwołanie przez wnioskodawcę w dniu 28 lipca 2020 r., to jest po upływie pięciu miesięcy od dnia doręczenia decyzji organu rentowego, należy zakwalifikować jako wniesione z nadmiernym przekroczeniem terminu, a przekroczenie terminu do wniesienia odwołania przez wnioskodawcę nie nastąpiło zaś z przyczyn niezależnych od niego. Miał on świadomość możliwości odwołania się od decyzji organu rentowego w terminie, ponieważ decyzja organu rentowego została doręczona wraz z prawidłowym pouczeniem o prawie i terminie odwołania do sądu. Wnioskodawca z decyzją zapoznał się, nawet kilkakrotnie, na co sam wskazywał. Nie była to też pierwsza decyzja organu rentowego, jaką otrzymał. Od wcześniejszej decyzji odwoływał się.

Wnioskodawca nie wykazał, że stan zdrowia w 2020 r. faktycznie uniemożliwiał mu zadbanie o swoje interesy i odwołanie się do sądu w przepisany

prawem terminie. W konsekwencji, w ocenie Sądu odwoławczego, uchybienie terminowi do wniesienia dowołania od decyzji organu rentowego, nie znalazło usprawiedliwienia.

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik wnioskodawcy, zaskarżając postanowienie Sądu Okręgowego w całości. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na istnienie potrzeby wykładni przepisów postępowania, to jest art. 15zzs ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego jej przyjęcie do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., to jest wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czy też zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych.

Na gruncie sprawy słusznie Sąd Okręgowy uwzględnił postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2020 r., I UZ 11/20 (LEX nr 3090020), zgodnie z którym hipotezą art. 15zzs ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o

szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 objęte mogą być wyłącznie terminy, które biegły w chwili jego wejścia w życie - skutek zawieszający bieg terminu oraz terminy, których bieg miał się dopiero rozpocząć - skutek wstrzymujący rozpoczęcie biegu terminu. Przepis art. 15zzs ust. 1 pkt 1 ustawy nie dotyczy zatem terminów, które upłynęły przed jego wejściem w życie.

Rację ma również Sąd Okręgowy, że nawet gdyby przyjąć hipotetycznie, że do wnioskodawcy miało zastosowanie zawieszenie terminów procesowych poczynawszy od dnia 14 marca 2020 r., to termin na wniesienie odwołania upływał dla wnioskodawcy w dniu 5 czerwca 2020 r., co oznaczało, że uchybienie wyniosło 53 dni. Należy jednak pamiętać, że treść normatywna art. 477⁹ § 3 k.p.c., jest jasna. Jednoznacznie wymaga on bowiem kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek, po pierwsze - przekroczenie terminu do wniesienia odwołania od decyzji organu rentowego nie może być nadmierne, oraz po drugie - musi nastąpić z przyczyn niezależnych od odwołującej się strony.

Sąd Okręgowy uznał, że uchybienie terminu do złożenia odwołania było nadmierne oraz nie ziściła się druga z kumulatywnie wymaganych przesłanek wyrażonych w art. 477⁹ § 3 k.p.c. - przekroczenie terminu nie nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Ocena przyczyn przekroczenia terminu należy do uznania sądu orzekającego w sprawie. Podtrzymując rozstrzygnięcie o odrzuceniu odwołania na podstawie art. 477⁹ § 1 i 3 k.p.c., Sąd Okręgowy szczegółowo uzasadnił, dlaczego w jego ocenie nie wystąpiły przewidziane tam obydwie przesłanki potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[as]